

PRENUMERATA WYNOSI:

o Kalisz miesięcznie... 2 zł. 50 gr.
 z dostawą do domu... 3 zł. —
 w prowincji z przesyłką
 pocztową... 4 zł. 50 gr.
 zagranicą... 6 zł. —
 Jedynego egzemplarza 10 gr.

GAZETA KALISKA

Pismo codzienne, polityczne, społeczne i ekonomiczne.

CENA OGŁOSZEŃ:

Za 1 wiersz milim. lub jego miejsce na
 stronie 1, 2 i 3 gr. 10.
 Nekrologi gr. 10, z wyjątkiem gr. 5.
 ADRES REDAKCJI i ADMINISTRACJI
 Kalisz, Al. Józefiny 1. Tel. № 91.
 Otwarta od 9 do 7 wieczorem.

Nr. 79 (8307)

Środa, dnia 7 kwietnia 1926 r.

Rok XXXIV.

Na krawędzi.

Bez przesady powiedzieć można na widok tego, co się dzieje obecnie w łonie stronnictw rządowych w związku z ustaleniem wytycznych polityki budżetowej państwa, że znajdujemy się na krawędzi, z której niesłychanie łatwo stoczyć się w przepaść zdecydowanego niedoboru budżetowego ze wszystkimi jego fatalnymi konsekwencjami w postaci inflacji i anarchii pieniężnej.

Nie może być dwóch zdań co do tego, że nie ma w Polsce nikogo z wyjątkiem chyba jakichś mniej lub więcej niepoczytalnych histeryków finansowych i fantastów politycznych, którzy dopuszczają myśli ponownego wtrącenia Państwa w rozstrój pieniężny. Każdy bowiem rozumie ze osłabionym organizmem gospodarczo skarbowym w związku z wysoce nadszarpniętą psychiką społeczną po raz drugi anarchii inflacyjnej poprostu nie wytrzyma. Gdy więc mówi się tu i owdzie, że w obecnych rozrywkach politycznych (bo, niestety, te sprawy traktowane są u nas jako politicum) chodzi ni mniej ni więcej jak o byt Państwa, to w twierdzeniu tym przy najbardziej nawet zrównoważonym traktowaniu omawianego zagadnienia, niepodobna dopatrzeć się nadmiernej jakiejś przesady.

Zapewne, tyle razy, słusznie i nie słusznie, był u nas w grze sam byt Państwa, że ludzie trochę stępieli na wymowność tych słów, podobnie jak w bajce o wilku i niesfornych dzieciach, którzy bezpodstawnie kilka razy wołali o pomoc, aż wreszcie gdy przyszło prawdziwe niebezpieczeństwo nich ich wołaniem nie uwierzył. Być może, inwokacja do tej popularnej bajki jest u nas jeszcze przedwczesna, ale bądź co bądź nie zaszkodzi się przypomnieć, aby ludzie zrozumieli, że tym razem wołanie o ratunek jest rzeczywiście uzasadnione.

1. Minister Skarbu na posiedzeniu sejmowej komisji budżetowej dnia 26 marca słusznie powiedział, że są cztery racjonalne sposoby przywrócenia równowagi budżetowej i jeszcze jeden piąty, polegający na schowaniu głowy w piasek przy nadmiernej wierze w możliwości ministra Skarbu, który musi sobie jakoś poradzić.

Otóż ten piąty swoisty sposób, gdyby miał szeroko przysiaść do gustu naszej publiczności, a

co gorsza i niektórym naszym posłom, prowadził by w prostej linii do katastrofy. Nie narodził się jeszcze taki Salomon skarbowy, któryby potrafił z pustego nalać, chyba... chyba, że zdecydowałby się uciec do pomocy maszyny drukarskiej, boć nie łatwiejszego nad produkowanie pieniądza papierowego. Ale tego, jak zaznaczyliśmy, nikt chyba nie pragnie...

Cóż więc pozostaje? Zwrócić się do sposobu rozumnego. Jakiego? W łonie stronnictw rządowych zarysowała się na tem nie pewna różnica zdań: jedni twierdzą, że trzeba iść głównie po linii podniesienia dochodów, nie wyrzekając się zresztą do pewnego stopnia nożyc oszczędnościowych, inni twierdzą, że w naszych warunkach dalsze podnoszenie podatków i opłat skarbowych jest nie do pomyślenia i dlatego z konieczności trzeba iść wyłącznie drogą redukcji i oszczędności.

Którzy mają słuszość? Czytelnicy sami z łatwością osądzają...

Albo co innego. Tego rodzaju spór w łonie samego rządu i popierających go stronnictw rządowych nie może się wszak przewlekać w nieskończoność, bo zanim nastąpi likwidacja tego sporu tendencja deficytowa w naszym budżecie państwowym może wziąć zdecydowanie górę i na wszelkie akcje sanacyjne ponawczanie będzie oczywiste... zapóźno.

W tym stanie rzeczy społeczeństwo musi zabrać głos i pod adresem rządu rzucić jasne i wyraźne wezwanie:

— Budżet państwowy musi być za wszelką cenę zrównoważony! Osiągnięcie równowagi budżetowej jest pierwszym nakazem obecnego rządu i główną racją jego istnienia!

Jeżeli znajdziecie na wypchanej skórce dać, jące się jeszcze wypełnić bez nadmiernej szkody dla samego życia zwiększając do chody państwowe. Jeżeli miejsca takiego nie znajdziecie albo jeżeli go będzie za mało (co jest, na własem mówiąc pewne, jak amen w pacierzu) — redukujcie wydatki. Ale, na miłość Boską, dogadajcie się możliwie najprędzej i weźcie się zdecydowanie do dzieła, bo czas nie czeka, a będąc już na krawędzi widzimy przed sobą przepaść, tylko przepaść...

Zaburzenia w Indiach Angielskich.

KALKUTA, 6. Wczoraj w dalszym ciągu miały miejsce zaburzenia w Kalkucie. 22 osoby zostały odstawione do szpitali. Znaczna ilość mahometanów sklepów została zdemolowana i zrabowana.

LONDYN, 6. Podług ostatnich wiadomości nadeszłych z Kalkuty do gazety Daily Mail pod czas zaburzeń w tem mieście 50 osób zostało

zabitych i zgorą 600 ciężko rannych.

KALKUTA, 6. Zaburzenia w Kalkucie wybuchły na tle nieporozumień między hindusami i mahometanami. Mahometanie podpaliли świątynię indyjską, indusi zaś zburzyli meczet. Wojsko angielskie zmuszone było uśmierzać ludność przy pomocy karabinów maszynowych, co spowodowało taką olbrzymią liczbę ofiar.

Obleżenie Pekinu.

LONDYN, 6. Od soboty wojska powstańcze oblegają Pekin. Wszystkie dojścia do miasta i komunikacja kolejowa zostały przerwane. Od wczoraj artylerja powstańcza bombarduje miasto.

sto. Bomby spadły na pałac zimowy i ambasadę francuską. Wczoraj wieczorem wskutek uderzenia pocisku wybuchnął groźny pożar w leśnym pałacu cesarskim.

Rokowania pokojowe w Marokku.

PARYŻ, 6. Matin donosi, że rokowania rządu francuskiego z Abd el Krimem są na dobrej drodze i będą uwieńczone rezultatem w dniach najbliższych.

dzie i będą uwieńczone rezultatem w dniach najbliższych.

Następnego na morzu.

MELBOURNE, 6. Wczoraj statek nadbrzeżny Doringo rozbił się na skałach podwodnych, 22 osoby zatonęły.

dynie rozbił się autobus, przyczem 16 osób zostało rannych z tych 14 ciężko. Na prowincji wskutek wypadków samochodowych zginęło 11 osób.

Projekt sanacyjny rządu francuskiego ostatecznie przyjęty.

PARYŻ, 6. Wczoraj o godzinie 5-ej z rana przyjęty został na wspólnym posiedzeniu senatu

Wypadki świąteczne w Anglii.

LONDYN, 6. Podczas świąt miało miejsce w Anglii wiele wypadków samochodowych. W Londynie

Lek.-Dent.

H. GŁOWIŃSKA

Główny Rynek № 21,

429

godz. przyjęć 9—1 i 3—7.

i parlamentu projekt sanacyjny przedstawiony przez ministra skarbu Pereta. Senat przyjął większością 220 głosów przeciwko 16.

Wielki pożar w Kairze.

KAIR, 6. Wczoraj wybuchnął wielki pożar w Kairze, część miasta uległa spaleniu. Trzydzieści dwie osoby zginęły w płomieniach, i kilkaset domów zostało spalonych.

Anglia będzie płacić długi wojenne.

NEW YORK, 6. Sir Robert Horne, który jeździł do Ameryki w sprawie długów Anglii wczoraj odjechał do Europy. Przed wyjazdem oświadczył dziennikarzom, że rząd angielski w żadnym razie nie zażąda anulowania długów należnych Stanom Zjednoczonym.

Wiadomości meteorologiczne.

BERLIN, 6. Wczoraj barometr bez zmiany 763,2, termometr wskazywał rano +7°, w południe +20°, o 9-ej wieczorem +16°. Zapowiedź pogody na dziś: z rana chłodno, w południe ciepło, bez opadów.

Cambridge — Oxford.

Jak wiadomo, tegoroczne wyścigi wioślarskie między załogami Cambridge i Oxford, zakończyły się zwycięstwem pierwszej drużyny. — ósemka wioślarska Cambridge zwyciężyła o 5 długości łodzi w czasie 19 minut 29 sekund. — Jest to już trzecie z rzędu zwycięstwo tej drużyny nad jej starym rywalem.

Tradycyjne zawody obu drużyn uniwersyteckich należą w Anglii do wydarzeń życia wioślarskiego i stanowią punkt kulminacyjny tego sportu.

W tym roku odbyły się one 27 marca, przy wspaniałej pogodzie i wobec olbrzymich tłumów publiczności, która już na kilka godzin przed rozpoczęciem wyścigów, zapelniła oba brzegi Tamizy.

W przeciwieństwie do roku ubiegłego, kiedy wzburzona Tamiza znacznie utrudniała pracę wioślarzom, w roku bieżącym rzeka była nad wyraz spokojna, lustrzana jej tafla była równiutka, jak stół bilardowy. O godz. 9 na miejsce przybyło kilka silnych oddziałów policji, celem przeprowadzenia i utrzymania porządku.

Punktualnie o godzinie 11 do pierwszej łodzi wsiadli faworyci (Oxford) w swych pięknych ciemno błękitnych kostjumach, po chwili ukazała się druga łódź z załogą Cambridge'a, ubrana w jasno niebieskie swetry. Z wybićm godziny drugiej, łódzie ruszyły z miejsca i rozpoczęła się zacięta walka... Załoga Cambridge'a robiła nadludzkie wprost wysiłki, by osiągnąć zwycięstwo po raz trzeci i poprawić dotychczasowy stosunek 36:40

W SKLEPIE

„GAZETY KALISKIEJ“

Al. Józefiny 1,

jest do nabycia

spis telefonów

uzupełniony po dzień 1.III r.b.

W okresie emigracji sezonowej do Niemiec.

Wobec coraz silniej występującej wśród naszej ludności gorączki emigracyjnej do Niemiec, tem większe wrażenie musi wywołać artykuł, jaki zamieściła „Berliner Morgenpost” w jednym z ostatnich numerów. Artykuł ten oświecił jaskrawo tragiczną dolę polskich „obieżysasów” szukających pracy i chleba w Niemczech.

Zapłata ich nie przekracza 10 marek tygodniowo. Za godziny nadliczbowe mężczyzna otrzymuje 17, a kobieta 13 fenigów! „Mieszkanie” w szopach lub piwnicach, spanie na słomie, pozbawienie wszelkich praw. Jako jedyne prawo, bał w rękach dozorczy, samowola dziedzica i wszelkich „władz”, poczynając od najniższych, wieczna groźba kryminalu i jako jedyna osłoda doli — wyszynk wódki.

Dziennik berliński z naciskiem podkreśla, że świńskie chlewy w majątkach junkrów pruskich są schludniejsze i porządniejsze od mieszkań robotników rolnych z Polski, a pożywienie świń lepsze od jedzenia, jakie otrzymują ci robotnicy. Wogóle dola robotnika polskiego w Niemczech i obchodzenie się obszarników niemieckich z sezonowymi robotnikami polskimi stanowi hańbę współczesnej kultury europejskiej. A władze niemieckie doskonale wiedzą o wszystkim, co się dzieje i nie tylko to tolerują, ale jeszcze idą wyzyskiwaczom z pomocą.

Tak brzmią rewelacje „Berliner Morgenpost”. Pojawiają się one w chwili, gdy wśród ludności wiejskiej zauważyć się daje coraz gorętszy ruch emigracyjny do Niemiec. Byłoby to wskazaniem, żeby odnośne władze zbadały dokładnie tę sprawę i wyjaśniły na co naprawdę mogą liczyć robotnicy sezonowi z Polski w Niemczech.

Przy tej sposobności przestrzec należy przed nieracjonalnymi planami emigracyjnymi do Niemiec. Panuje tam olbrzymie bezrobocie (około 3 milionów robotników bez pracy) spowodowało silne zmniejszenie się zapotrzebowania na polskich robotników rolnych. Niemiecka Centrala Robotnicza przyjmie w roku bieżącym jedynie około 50.000 robotników polskich, więc to też na żądanie ze strony niemieckiej, rząd polski znacznie ograniczył wydawanie paszportów emigracyjnych, które wobec tego są wydawane jedynie pewnej cyfrowo oznaczonej ilości robotników rolnych.

Przekraczanie nielegalne granicy jest nie dopuszczalne i w tych dniach władze niemieckie odstawiły do granicy polskiej na terenie jednego tylko powiatu Wieluńskiego kilkadziesiąt osób, które usiłowały przedostać się do Niemiec bez paszportów emigracyjnych. Próby takiego nielegalnego przekraczania granicy robione są najczęściej przez namowy nieuczciwych pośredników, którzy namawiają robotników do samowolnej emigracji do Niemiec, pobierając za to od nich wysokie opłaty. Rząd wydał ostatnio stanowcze zarządzenie mające na celu ściganie i surowe karanie tych pośredników.

Z koncertu.

Pan Ksionek zrobił dobrze sprowadzając do Kalisza w Wielkim Tygodniu jednego z najlepszych muzyków w dziedzinie sztuki organowej, profesora Feliksa Nowowiejskiego i należy mu się prawdziwa wdzięczność ze strony społeczeństwa miejscowego za to, że dał mu sposobność zapoznać się z dziełami najwybitniejszych twórców muzyki kościelnej, publiczność zaś, która po pieszyła na środowy koncert religijny do kościoła OO. Franciszkanów, by posłuchać tego doborowego programu jakiego zapewne tak prędko nie usłyszy, wyszła z kościoła po koncercie w podniesionym nastroju, wielkim duchowym skupieniu oraz z silnymi refleksjami.

Program był doprawdy wyszukany i słysząc go można na koncertach stołecznych miast zagranicznych tak, że tem większa wdzięczność mełomanów dla inicjatorów tego koncertu religijnego.

Zanim się wypowiem o grze samego mistrza organów, rzucę kilka słów o orkiestrze 29 p. S. K. tudzież o drugiej solistce tego koncertu mjr. Zabskiej.

Używanie orkiestr dętych na koncertach religijnych w kościołach jest przedsięwzięciem nie co ryzykownem, a można sobie na to pozwolić w dużych salach koncertowych, filharmonjach, — ewentualnie nawet w teatrach, chociaż i w takim wypadku rezultat estetyczny nie jest pewny, jednakże muszę przyznać, że i przy tym stanie rzeczy wywiązała się orkiestra pana Ksionka dość udanie ze swego zadania.

Przedewszystkiem wstęp z oratorjum „Stabat Mater” Rossiniego oddała orkiestra wojskowa bez poważniejszych usterek, a „Largo” i „Halleluja” z oratorjum Haendla „Mesjasz” nawet zupełnie poprawnie, jedynie arja z oratorjum „Stabat Mater” wypadła słabiej z powodu zbyt szybkiego tempa, i chociaż partycja pisaną jest w allegretto to jednak nie należy trzymać się faktycznie szybkiego tempa, ile że oratorjum „Stabat Mater” wymaga właśnie ze względu na swą konstrukcję muzyczną i z uwagi na miejsce wykonania specjalnie podniosłej atmosfery oraz religijnego skupienia, czego jednak przy marszowym tempie tej arji audytorjum wcale nie odczuwało.

Pani mjr. K. Zabska zagrała wspólnie z profesorem Nowowiejskim „Largo” Haendla „Andante religioso” Thomasa i „Ave Maria” Gounoda z dużym smakiem i z należytym wyczuciem, każdy z oddanych przez nią utworów był skończonym pewnym i subtelnym w wykonaniu i p. Zabska, którą mieliśmy już przyjemność słyszenia na poranku muzycznym 2 tygodnie temu w Górkach IV. koncercie, umocniła nas ponownie w tym przekonaniu, że jest artystką nieposłuszną miarę o dużym wyrobieniu technicznym, umiejacą wydobyć z tego pięknego instrumentu wiele sentymentu i ciepła.

Profesor Nowowiejski wykonał na organach Bacha „Toccata” i fugę d-mol oraz Regera „Benedictus” a nadto Mallinga „Śmierć i Zmartwychwstanie Chrystusa” z niezrównanym artyzmem i genialnym wprost zrozumieniem tak, że mało mistrzów organów wśród współcześnie żyjących — a słyszałem ich potąd wielu o światowych markach — umiało równie świetnie oddać te utwory jak to uczynił Nowowiejski swą doskonałą, niezwykle subtelną grą i śmiało twierdzić mogę, iż jest on dzisiaj bezsprzecznie europejską sławą, zdolną skutecznie stanąć w szranki z najgłośniejszymi władcami tego arcytrudnego instrumentu.

Clou koncertu organowego stanowił final sonaty op. Nr. 45 własnej koncepcji prof. Nowowiejskiego, w której Nowowiejski wykazał do wrażliwości iż jest nie tylko wielkim koncertmistrzem ale także skończonym kompozytorem.

Pan Nowowiejski może być przekonany, że zgotował publiczności swą przepiękną grą tyle emocji i zostawił taką moc niezatartych wrażeń że cały Kalisz serdecznie i otwartymi rękoma zawsze go witac będzie skoro tylko mu kiedykolwiek ochota przyjdzie zagościć tu ponownie, by nas uraczyć koncertem organowym.

Dr. T.

Tydzień w rozrzedzonym powietrzu.

Często zdarza się słyszeć o uczonych, którzy dla nauki i eksperymentów poświęcają swoje życie lub co najmniej zdrowie. Ostatnio jeden z uczonych prof. Barcrost poświęcił swoje zdrowie w tym celu. Barcrost, profesor filozofii w Cambridge chciał zbadać na swoim organizmie wpływ rozrzedzonego powietrza. Specjalnie interesowało go działanie rozrzedzonego powietrza na krew. W tym celu umieścił się w specjalnie zbudowanym pokoju o szklanych ścianach, z którego stopniowo wypompowano powietrze. Oczywiście, asystenci, którzy dyżurowali dzień i noc uważali, aby zepsute powietrze było usuwane, aby stopień rozrzedzenia nie zmniejszył się i aby rozrzedzone powietrze było świeże. Po tygodniu doświadczeń uczonego opuścił swój pokój szklany, a wtedy zrobiono analizę krwi.

Impulsem do podobnego doświadczenia było spostrzeżenie uczynione przez profesora w czasie ekspedycji do Peru. Oto część ludzi, którzy brali udział w wyprawie w czasie poszukiwań na wysokości 16 tys. stóp, a więc przy pracy w rozrzedzonym powietrzu, poczuli nagle tracić czerwony barwnik krwi. Profesor chciał ustalić, czy przyczyną tego było rozrzedzone powietrze, czy też jakieś inne specjalne warunki, związane z tą pracą.

Po skończonym eksperymencie prof. Barcrost w kilka dni czuł się doskonale.

Nie mam jednak odpowiedniej broni, aby przeciw niemu wystąpić. — rozmyślał. Jest tylko haczyk do zapinania rękawiczek i stara znajomość z miss Patton. To nie wystarczy, aby go zmusić do mówienia. Doprowadzę tylko do tego, że zamknie się w dumem i urażonym milczeniu. Zaczekam.

Mary H. i miss C. postanowiły od początku nie wypierać się przed nim niczego. Właśnie dla tego, że się go lekaly, udawały, że jest im obojętne wszystko, co powie, i o co ich pytać będzie. Bez tego postanowienia, którego nie powzięłyby z pewnością gdyby były przewidziały, że długie jego odwiedziny, trudno byłoby mu „przełamać i wyczerpać ich opór”.

Ponieważ jednak widziały go tak często, nie mogły sobie wytłumaczyć jego postępowania wobec nich. Mary miała wrażenie, mimo, iż drwiła sobie z tego, że współczuje z nimi. Czula, że żalował tego ich braku zaufania do niego i chciał ich wciąż prosić, aby powiedziały mu prawdę, a wtedy znajdą w nim zaufanego przyjaciela. Udało się mu również dać im do poznania, że broni ich i strzeże.

— Gdyby nie ja, — powiedział do Mary we wtorek po południu, — miałaby pani tutaj całą hordę reporterów. Zaryzykowała pani wczoraj rano strasznie, powiedziawszy na dole telefonistce, że nie przyjmie pani nikogo prócz Dardena. Ona czyta gazety.

Poznała prawdę tych słów i przeraziła się. — Ale udało mi się to załatwić — uspokoił ją. — Nie powie nikomu.

Z miss C. spotykał się przeważnie wtedy, gdy popołudniu wychodziła z biura. Regularnie doprowadzał ją do tramwaju, jak to uczynił w poprzedni dzień. Niekiedy stali chwilę na ulicy a ona patrzyła na niego swoimi niespokojnymi, płonącymi, małymi oczyma, odpowiadając na szybkie jego pytania.

(D.C.N.).

ZAGADKOWE MORDERSTWO

33) Powieść z życia amerykańskiego.

— Jeśli aresztujecie Malloya — ciągnął dalej detektyw — nabierzcie przekonania, że on jest winien. Odwróci się przez to wasza uwaga od innych, którzy są może istotnie winni. Może być, że zabił on Revisa. Nie twierdzą, że musi on być nie winny. Jeśli się coś wydarzy — czego się spodziewam — wówczas okaże się, czy on dopuścił się tego czynu. Ale poco czynić to teraz?

— Gdzieś i kiedyś musimy to uczynić, upierał się Nash.

Darden zerwał się, nachylił się tak, że niemal wisiał nad stołem, dotykając prawie ich twarz.

— Dalszcie mi cztery czy pięć dni czasu! — przypomniał im nagle. — Powiedziałem, że w tym czasie coś wydostane. I wydostane! Widzę, jak docieram do tego coraz szybciej. Pozwólcie mi pomagać — potrzebujecie przecież mojej pomocy!

— Czy to pewne, że pan coś odkryje?

— Wiem, że tak.

W ten sposób zdecydowali się na dalsze czekanie i znoszenie wyzysku publicznej opinii. — Zresztą inaczej postąpić nie mogli. Nie mieli żadnego powodu. Przysłuchanie wszystkich szoferów nie dało żadnego wyniku. Żaden mężczyzna ani kobieta nie jechali owego wieczora niedzielnego do mieszkania Revisa ani też stamtąd nie wracali.

Darden nie mówił im ani o oderwaniu sznurów od bucika, świadczącym o tem, że Malloy był już raz w sypialni zmarłego, ani o złotym haczyku do zapinania rękawiczek, należącym do miss Haskell, który dowodził, że albo ona, albo Buckner byli już tam, zanim Darden znalazł trupa. Obawiał się, że gdyby policja dowiedziała się

o jednym z tych dowodów, poczyniłaby przedwczesne kroki. W każdym razie opowiadanie doktora Feltona o uciekającej kobiecie przemawiało na korzyść Malloya i wykluczało, aby on mógł za mordować Revisa.

Detektyw miał dużo pracy. Prócz tego, że musiał uważać, aby policja dotrzymała swego przyrzeczenia, starał się nie dopuścić do tego, aby Atillero i Lucy Patton opowiedzieli komuś innemu to, co mu wyjawili. Codziennie chodził do nich. Zapewniał ich, że nagabywanie ich przez reporterów i detektywów wkrótce się skończy, że każde nierozważne ich słowo może ich narazić na nieprzyjemności a może nawet na aresztowanie.

Niekiedy zastanawiał się, w jaki sposób uśpi sprawiedliwi się, jeśli teoria jego okaże się fałszywą, jeśli żadna z obu tych kobiet nie ulegnie pod wpływem nerwowego naprężenia i jego pytań, albo jeśli z ostatecznego ich wyznania okaże się, że nie mają nic wspólnego z kradzieżą i morderstwem. Ale nie chciał myśleć o tej możliwości i starał siebie przekonywać, że znajduje się na dobrej drodze.

Codziennie badał je i odkrywał nowe rysy na ich twarzach, widział zdradliwe błyski w ich oczach. Zauważył, że miss Haskell dzieła od miss Colvin młodzieńcza, niezłomna siła, która pozwoli jej wytrzymać natargowe jego pytania. Starsza kobieta będzie z pewnością pierwsza, która wypowie nierozważne słowo lub też nagle zdradzi to czego mu potrzeba.

Bywał u niej codziennie, unikając starannie spotkań się w jej mieszkaniu z Grimesem Bucknerem. Senatora chciał wyśledzić później. Właśnie teraz na jego polecenie urzędnicy spisywali kobiety, które znał Revis lub senator. Rozmowa z Lucy Patton przekonała go, jak bardzo było to konieczne.

s. † p.

MICHAŁ OSTROWSKI

obywatel m. Koła i właściciel fabryki maszyn rolniczych,

po krótkich i ciężkich cierpieniach, opatrzony św. Sakramentami zmarł w Kole 4 kwietnia r.b., przeżywszy lat 42.

Eksportacja zwłok do kościoła nastąpiła 5 kwietnia r. b., t. j. we wtorek; pogrzeb zaś odbędzie się po nabożeństwie w kościele parafialnym w dniu 6 kwietnia r. b., t. j. we wtorek.

O czym zawiadamia pogrążona w żałobie

Żona i rodzina.

KRONIKA

6

KWIECIEŃ

WTOREK

Wilhelma Op., Sykstusa P. M.

W. słońca g. 5 m. 2. Z. g. 6 m. 16.
W. g. 2 m. 46 pn. Z. g. 10 m. 28 r.

— **Rezurekcoje.** W ubiegłą sobotę i niedzielę odbyły się przy pięknej pogodzie nie zwykle licznym udziale wiernych Rezurekcoje w kościołach kaliskich. Pierwsza Rezurekcoja odbyła się o godz. 8-ej wieczorem w sobotę w kościele S-go Józefa. W uroczystości tej przyjął udział cały garnizon kaliski, wszystkie stowarzyszenia należące do przysposobienia wojskowego. Procesja, podczas której wojsko dało trzykrotną salwę odbyła się na placu S-go Józefa. Po rezurekcoji przed, Ratuszem generał Puchalak przyjął defiladę, którą dowodził pułkownik Górski. W defiladzie przyjął udział: 29 pułk Strzel. Kan., 25 pułk art. polowej, Związek Strzelecki, Powstańcy i Wojacy, Sokół, Młodzież Katolicka i Harcerze. O godz. 10-ej wieczorem tegoż dnia odbyła się Rezurekcoja w kościele O. O. Franciszkanów, nazajutrz o 5 z rana w kościele S-go Mikołaja. Porządek podczas procesji i defilady dzięki energicznemu i faktownym rozporządzeniom nowego komisarza policji panował nadzwyczajny.

— **Wstrzymanie podwyżki komornego dla lokali 1-izbowych.** W dniu 2 kwietnia otrzymaliśmy Nr. 30 Dziennika Ustaw z dnia 31 marca 1926 roku, zawierający nowelę do ustawy o ochronie lokatorów.

Zgodnie z par. 4 — nowela ta obowiązuje od chwili ogłoszenia (31 marca 1926 r.) i zwalnia od podwyżki lokale 1-izb. na okres czasu od 1 kwietnia do 31 grudnia 1926 r.

Natomiast podwyżki 6 proc. dla tych lokali automatycznie wchodzi w życie od 1 stycznia 1927 r. A więc lokatorzy, zajmujący jednoizbowe lokale, za kwartał II, III i IV r. b. będą płacili tyle komornego, ile za kwartał 1-szy roku bieżącego.

— **Katastrofa samochodowa.** Dn. 27 marca r.b. około godziny 17-ej na szosie Turek — Kalisz w odległości 4 klm. od Turku najechał samochód pasażerski auto-komunikacja, własność spółki Skasa i Zarnecki z Kalisza, na wóz ciężarowy naładowany belkami. Wskutek silnego uderzenia samochodu o drzewo, które było na wozie, prawy bok samochodu został doszczętnie strząskany i jadąca tymże samochodem 14 letnia p. Irena Wiśniewska córka Władysława z Koła złamała prawą nogę powyżej kostki.

Również jadący tymże samochodem tutejszy właściciel apteki p. Edward Jork doznał lekkiego uszkodzenia ciała z powodu zgniecenia nogi. Na uszkodzenie wypadku wyjechali natychmiast komendant powiatowy pp. W. Folner, miejscowy inżynier powiatowy p. Czerkaski, oraz drogomistrz p. Wilbert. Jak dochodzenie wykazało winę ponosi szofer wspomnianego samochodu Wacław Zaleski, z powodu nieostrożnej jazdy. Wspomniany szofer wraz z dochodzeniem został przekazany do dyspozycji miejscowego Sędziego Sledczego.

— **Bohater spirytusowy.** Szajdziński Józef lat 25, zamieszkały na Ogródach z okazji świąt wypił sobie co się zowie i pod wpływem alkoholu nabrał wigoru co przy bujnym temperamentie dało nieoczekiwane rezultaty, albowiem nasłuchawszy się dosyć o królu, chciał na chwilę odegrać tę rolę i żądał od przechodniów czolobitności, a zobaczywszy żołnierza chciał mu dać małą nauczkę laską, którą w rezultacie połamał na Bogu ducha winnym żołnierzowi uważając, że król ma berło na to aby nim tłuc swoich poddanych po głowie, lecz

żołnierz nie uznał widać zaszczytu jaki go spotkał, począł się bronić i widząc, że sprawa dla niego przybiera zły obrót zmuszony był wyciągnąć bagnet i bujnego Józia ciałem dwa razy w głowę, skutkiem czego Józio zamiast na tronie znalazł się na łóżku szpitalnym, gdzie będzie rozpamiętywał, że nie można bezkarnie przejmować się monarchizmem.

— **Usłużny przyjaciel.** Matczak Jan, dwudziestoletni młodzieniec, słysząc iż jego przyjacielowi grozi niebezpieczeństwo ze strony obiecujących młodzieńców, postanowił odprowadzić go do domu znajdującego się w cegielni w Piwonicach, w chwili gdy dochodzili do mostu kolejowego zostali napadnięci i zamiast przyjaciela otrzymał z tyłu cios nożem przez lewe oko, skutkiem czego znalazł się w szpitalu.

— **Alkohol pobit.** We wsi Skarszówce, z okazji śmigusu urządzono sobie bibkę aby dać możność pomoczonym dziewczętom wysuszenia się w tańcu i wszystko byłoby dobrze gdyby nie nadmierne użycie przy tej okazji alkoholu, który począł dodawać odwagi i energii wsiowemu adonisom. Poszło nie o głupstwo bo o rzecz poważną czyli uśmiech Kasi czy Magdy a skończyło się na potłuczonej lepetynie, a szczęścia tego doznał 19-letni młodzien Piotr Witczak zamieszkały w Skarszówku.

Prawda o tajemniczej ręce.

Przed niedawnym czasem podaliśmy za Gońcem Częstochowskim pogłoskę o tajemniczej ręce, która ukrywała się w domu wdowy Mielczarkowej. Obecnie piotrkowski „Głos Trybunalski” za pośrednictwem swego korespondenta wykrył źródła tej tajemniczej sprawy.

Streściwszy podane już przez nas szczegóły, pismo to donosi:

Wieść o cudownej ręce piszącej rozeszła się lotem błyskawicy po wsi i okolicy, co rzecz prosta ściągało tłumy ciekawych. Rozpoczęły się formalne pielgrzymki z całego powiatu, pragnących oglądania naocznie cudownej ręki. Lecz „duch”, pozwalając w czasie ukazania się ręki, pozostawał tylko ludziom „niegrzesznym”, w przeciwnym bowiem razie ręka nie ukazywała się i „duch” się gniewał chrapiąc i pukając w łóżko. Aby dowiedzieć się, kto z obecnych w izbie jest „grzesznym”, wymieniano kolejno nazwiska wszystkich obecnych, a „duch” przy niemiłym sobie nazwisku pukał w łóżko i „grzesznik” musiał opuścić izbę. Czyniąc zadość żądaniom „ducha”, znieśli wkrótce ludziska moc obrazów, któremi zawieszono wszystkie ściany.

Duch nie ustawał w pracy, fabrykował listy w potężnej ilości, ciągle rozpisując się nad swymi cierpieniami i żądając obrazów, obrazów i jeszcze obrazów.

Dziwnem w tej sprawie było, że „duch” czuł wstręt do ludzi bardziej oświeconych, a upodobał sobie najciemniejszych i najbardziej zabobonnych i tym tylko jako „niegrzesznym” pozwalał zostawać w izbie.

Wszystko to, zaczęło się niepodobać służbie bezpieczeństwa publicznego, przeprowadzono dochodzenia i osiągnięto, jako rezultat ujawnienie właściciela, a właściwie właściciela tej ręki, którą była ni mniej ni więcej tylko piękna Michalinka.

W czasie występów „ducha”. Michalinka zawsze leżała w łóżku, stojącym przy ścianie na której ukazywała się ręka, będąc przykryta po brodzie pierzyną. W drugim końcu izby stali przerażeni widzowie i rzeczywiście widzieli na tle ściany wyglądającą z za łóżka ręką, która pukała, pisała, drapała, kiwała, tylko właścicielka jej była żywa,

zdrowa i pomysłowa Michalinka, a nie nieboszczyk Mielczarek. Przy porównaniu pisma Michaliny z pismem rzekomego ducha, okazało się że są one identyczne i nawet mają te same błędy gramatyczne i ortograficzne.

Michalinką pomysłową, zajęła się policja. Tak jeszcze raz okazało się, że ciemnota i łatwowierność ludzka jest bez granic, skoro kilkadziesiąt kobiet i mężczyzn pozwoliło z siebie tak zakpić jednej dziewczynie, której tupet i pomysłowość rzeczywiście trzeba podziwiać, oraz że przysłowie o igle i widłach jest bardzo prawdziwe.

RADIO — MAJERAN

Kalisz, ul. Babina I.

Wielki wybór części do budowy odbiorników, dokładne szematy i opisy, szwedzkie komplety do montowania **Baltic**.

Odbiorniki **Aeriola** 1—2 i 3 lampowe działające bez akumulatorów — odbiór na głośnik wszystkich stacji europejskich. Odbiorniki **Natawis** 4 lampowe. **Baltic-Stabilodyn** 5 lampowe, **Tela** 6 lampowe, **Hardy-Auto** 6 lampowe, **Ultradyne** 8 lamp.

Głośniki **Falco**, **Hallophon**, **Mellavox**, **Brown**, **Amplion**, **Radioglobe**, **Clariton**.

Lampki katodowe **Philips**, **P. T. R. Tungsram**, **Marconi-Osram**.

Baterie anodowe zawsze świeże, zwykle i do ładowania, akumulatory 2 i 4 volt. Ładowanie akumulatorów. Naprawa odbiorników.

Porady fachowe bezpłatnie.

Prenumerata i pojedyncze numery „RADIO AMATORA” i „RADJOFON”.

363

RADIO.

Program na środę dnia 7 kwietnia r.b.

BERLIN (505, 576, 1300) 20.30 koncert, 22.30 muzyka taneczna.

WROCLAW (418, 251) 12.30 koncert orkiestry, 17 i 20.15 koncerty.

HAMBURG (392.5) 16. 15 i 17 koncerty 20 „Wesołe kumoszki z Windsoru” op. Nicolai.

KRÓLEWIEC (463) 11.30, 16.15 koncerty, 22 muzyka gramofonowa.

KÖNIGSWURSTENHAUSEN (1300) 20.30 Program berliński.

MONACHIUM (485) 16.30 i 20.10 koncerty.

MÜNSTER (410) 13.15, 17 i 20 koncerty.

MEDJOLAN (320) 21 koncert.

OSLO (382) 20, 21.30 Koncerty.

RZYM (425) 20.40 koncert instrumentalno-wokalny.

STOKHOLM (—) 20 koncert z sali koncertowej, 21. 40 tańce.

TULUZA (430) 22.15 Koncert.

PARYZ (—) 21 koncert (Puccini.)

PRAGA (368) 20 koncert.

ZURYCH (515) 20.30 koncert kwartetu smyczkowego.

WIEDEŃ (530) 16.15 i 20 koncerty.

BUDAPESZT (546) 17 orkiestra cygańska 20, 30 i 22 koncerty.

BRNO (—) 19 Koncert.

HILVERSUM (1050) 17.40 koncert orkiestry 20.50 koncert

LONDYN-DAVENTRY (365 — 160) 12 koncert kwartetu,

21.50, 19 koncerty 20 Big Ben, 20.25 3-ci wieczór Brahmsa,

21 Wieczór kameralny, 21.30 i 22 koncerty orkiestry, 23. 30 Wieczór pieśni.

Składajcie ofiary
na inwalidów wojennych.

Syndykat Rolniczy Kaliski, Sp. Ak. w Kaliszu,

ODDZIAŁY:

**w Słupcy, Koninie, Zagórowie, Turku,
Uniejowie, Błaszczach i Sieradzu**

poleca do siewu gwarantowanej jakości:

koński ząb Virginja, oryginalną lucernę prowaneką, wszelkie konieczyny, trawy, nasiona warzywne i kwiatowe oraz nasienie sosny pospolitej.

419

NAWOZY SZTUCZNE
CEMENT PORTLANDZKI
WAPNO BUDOWLANE CZĘSTOCNOW.
TEKTURĘ SMOZOWCOWĄ (PAPA)
SMOŁĘ na DACHY
WĘGLE GÓRNOŚLĄSKIE
z głębokich kopalń KONCERNU PROGRESS.

POLECA:

hurtowo i detalicznie
na korzystnych warunkach
po cenach konkurencyjnych

BIURO ROLNICZO-HANDLOWE

„W. WASZAK”
Kalisz, Majkowska 10, tel. 311.

SKŁADY: przy ul. Majkowskiej 10,
Poprzeczno-Dobrzeckiej 1
i przy kolei z wł. bocznica, tel. 98.

330

Panna

(samodzielna) do pracowni
kapeluszy damskich oraz
podręczna

mogą się zgłosić natychmiast.
Adres: Wrocławska 23.
Kamieński.

428



AP. KOWALSKI, WARSZAWA

Za przystępną cenę budulec

pierwszorzędnej jakości,
oraz drzewo opałowe suche,
do sprzedania w lesie Mo-
rawińskim, przy szosie.
Wiadomość u borowego na miejscu.

424

Poszukuje się majstra młynarskiego.

Zgłoszenia do Firmy B-ci Ko-
walskich, Konin.

427

MECHANIK

z wielkim talentem poszukuje
posady, zna wszelkie roboty
i.n.p.: elektrotechniczne, napra-
wia motory samochodowe, nafa-
towe, a także maszyny parowe
i wiele innych robót mehani-
cznych. Chętnie przyjmie po-
sady w Mojałku na wai.

Oferty dla mechanika do
„Gazety Kaliskiej”.

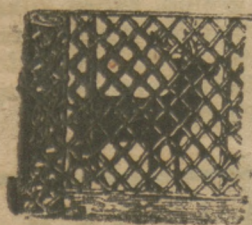
430

Zginął weksel

na sumę 90 złotych
wystawiony przez Szyje Adlera żyro-
wany przez Abrahama Witońskiego i
scedowany J. H. Paperowi, platny
14 kwietnia 1926 r.

Laskawego znalazcę uprasza się o
zwrot: J. H. Paper, Kalisz, Poprzecz-
na-Dobrzecka № 5, w obcych rękach
niema wartości.

432



FABRYKA ogrodzeń drucianych J. SZCZEPKA w KALISZU,

ul. Młynarska № 9, (obok cmentarza) dom własny.
wykonywa:

Wszelkie ogrodzenia z najlepszego drutu ocynkowanego,
jako to: ogrodów, parków, łąk, podwórz, skwerów, szkół-
lek ogrodniczych, cmentarzy grzebalnych, jak również
drut kolczasty, skobelki, arfy do węgla i żwiru, materace
do łóżek, wycieraczki do nóg, kraty do okien, siatki
„rabica” do ścian i sufitów, siatki druciane wszelkiego
rodzaju stale na składzie.

Ceny przystępne. Ceny przystępne.

262

W gorzelni BIERNATKI Do Dom. BIERNATKI wakuje posada potrzebny jest gorzelanego. ślusarz-mechanik

Oferty piśmienne wraz z odpisa-
mi świadectw uprasza się przesyłać
pod adresem: Dominium Biernatki,
poczta Kalisz.

414

obeznany dokładnie z obsługą
i reperacją maszyn rolniczych.
Zgłoszenia: Dom. Biernatki, pocz-
ta Kalisz.

415

BIULETYN

SPOSTRZEŻEN METEOROLOGICZNYCH STACJI
„KALISZ” Państwowej Sieci Meteorologicznej
PRZY SEJMIKU

w dn. 6 kwietnia 1926 r. godz. 7-a rano

| | |
|---|----------|
| 1) Ciśnienie powietrza | 753.4 m. |
| 2) Kierunek wiatru | SW. |
| 3) Siła wiatru | 3 m/s |
| 4) Stan nieba | Pochmur. |
| 5) Wilgot. bezwzględna | 8.9 m. |
| 6) Wilgot. względna | 99.2 |
| 7) Temp. powietrza | + 9.7 |
| 8) Ilość opadów | — |
| 9) Najwyż. temp. z doby | +19.4 |
| 10) Najniż. temp. z doby | + 1.1 |
| 11) Temp. grunt. na głębokości 50 cm. 1 g. p.p. | + 0.62 |

SKŁAD MATERIAŁÓW PIŚMIENNYCH „GAZETY KALISKIEJ”

SP. Z OGR. ODP.

POLECA:

Wielki wybór papeterji wiedeńskiej i krajowej
w ozdobnych pudełkach od 3 zł.

i kopertach 10x10 — od 1 zł.

Kalamarze ozdobne.

Pióra wieczne oryginalne „Osmia”, „Penkala”
i inne — od 5 zł.

Bilety wizytowe.

Garnitury piśmienne.

Ołówki automatyczne, Böhlera, Komio, Pen-
kala, teczki do papierów, notesy, portfele, i scy-
zoryki.

Kalendarze wieczne, ścienne, terminowe i inne.
Gustowne kosze do papierów.

Ramki wszelkich formatów do fotografii od 60 g. sz.
Albumy do pocztówek, fotografii i poezji.

Akwarele, kredki w pudełkach na sztuki.

Książki handlowe do buchalterji podwójnej
i amerykańskiej.

Wielki wybór pocztówek malarzy polskich,
galeria drezdeńska, salon paryski,
oryginalne egipskie i francuskie.